

GEDRAG - STUREN, SPREIDEN, VERLEIDEN

Omleiden van fietsers tijdens werkzaamheden

Interventie: Routebegeleiding met bebording

Aanleiding en doel

Bij het uitvoeren van wegwerkzaamheden worden vaak omleidingsroutes ingevoerd zodat automobilisten, maar juist ook fietsers en voetgangers, hun route veilig kunnen vervolgen. Aannemer Strukton Civiel liep er echter tegenaan dat fietsers en voetgangers deze omleidings-routes vaak negeren: in plaats van de gewenste omleidingsroute te volgen, liepen of fietsten zij dwars door het werkvak. Gevaarlijk, en daarom onwenselijk. Daarom gaf Strukton Civiel opdracht om onderzoek te doen naar het gedrag van voetgangers en fietsers, om zo tot effectieve maatregelen te komen om hen te stimuleren de wenselijke route te volgen.

Interventie

Door middel van literatuuronderzoek, interviews en observaties is eerst onderzocht welke factoren invloed hebben op het overtredingsgedrag. Uit dit onderzoek bleek o.a. dat een bord dat weerstand vermindert het sterkste effect had op zowel risicoperceptie als intentie. Daarom is een interventie ontworpen die vooral inspeelt op weerstand, bestaande uit twee tijdelijke verkeers-borden. Het weerstandbord bevatte de tekst 'We begrijpen dat het vervelend voor u is, maar i.v.m. veiligheid willen we u vragen om vandaag de omleiding te nemen. Excuses voor het ongemak en bedankt voor uw begrip!'. Dit is een bekende techniek: door het erkennen van weerstand, verminder je weerstand. Het weerstand-bord werd aangevuld met een sturingsbord ter verduidelijk van het gewenste gedrag.

Resultaten

Het onderzoek laat zien dat het inspelen op weerstand kansrijk kan zijn om fietsers over omleidingsroutes bij werkzaamheden te sturen. En hoewel er een mooi resultaat is bereikt, leken er in de praktijk nog een aantal verbeteringen mogelijk:

- Borden met een kortere tekst met dezelfde inhoud ook werken: dit is sneller te begrijpen voor fietsers.
- Hoewel de fietsers met behulp van de borden gestimuleerd werden om de omleidingsroute te fietsen, was het niet altijd duidelijk dat het niet was toegestaan om rechtdoor (door het werkvak) te fietsen: de fietsverkeerslichten voor rechtdoor waren namelijk nog in werking en sprongen dus ook op groen! Fietsers ontvingen dus geen eenduidige informatie, mogelijk heeft dat tot verwarring gezorgd bij de doelgroep.
- De omleidingsroute was niet erg aantrekkelijk voor fietsers. Om het gewenste gedrag te stimuleren is het belangrijk om juist ook aandacht te hebben voor de omleidingsroute zelf, en niet alleen het stimuleren ervan. Een aantrekkelijke omleidingsroute is bijvoorbeeld makkelijk te vinden en te herkennen, waardoor fietsers niet op zoek hoeven naar de juiste route. Daarbij is de waargenomen (subjectieve) tijdsbeleving belangrijk: de route moet snel voelen. Wat daarbij helpt is een rechtstreekse route, zonder scherpe bochten en waarin fietsers niet vaak hoeven te wachten voor verkeerslichten of kruisingen.

Figuur 6: Verkeersborden gedragsbeïnvloeding

Eenrichtingsweg (Nieuwe Bosscheweg) met fietsstroken in de Gemeente Tilburg

Meer informatie

Doelgroep:

Studenten van en naar de campus

Looptijd:

Een week

Doel:

Omleiden van fietsers tijdens werkzaamheden

Contact:

Wavy, www.wavy.nl